

Kariyer Karar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kariyer Karar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24388>

Özet

Kariyer Karar? Ölçe?i (KKÖ), 2015 y?l?nda R. Yusupu taraf?ndan yürütölen bir yüksek lisans tezi çal??mas? kapsam?nda geli?tirilm? bir ölçektir. Bu ölçek, özellikle üniversite ö?rencilerinin kariyer karar? verme süreçlerini de?erlendirmek amac?yla tasarlanm??t?r. Geli?tirme çal??mas?, **kariyer kararlar?** ile mükemmeliyetçilik, ö?renme motivasyonu ve akademik ba?ar? aras?ndaki ili?kileri inceleyen kapsaml? bir ara?t?rman?n parças?d?r. Ölçek, bireylerin kariyer hedeflerine ula?ma yolundaki karar?l?k düzeylerini, karars?zliklar?n? veya kariyer geli?imine yönelik tutumlar?n? ölçmeyi hedeflemektedir.

Ölçe?in geli?tirilme sürecinde, ilgili alanyaz?n taramas? yap?larak maddeler olu?turulmu? ve psikometrik özelliklerinin belirlenmesi amac?yla gerekli istatistiksel analizler gerçekte?tirilm?tir. KKÖ, kariyer psikolojisi alan?ndaki ara?t?rmac?lar ve uygulay?c?lar için üniversite popölasyonunda **kariyer karar? verme** düzeyini h?zli ve güvenilir bir ?ekilde belirlemeye olanak tan?yan önemli bir araçt?r.

Anahtar Kelimeler

Kariyer Karar?, Kariyer Karars?zlik?, Ö?renme Motivasyonu, Mükemmeliyetçilik, Akademik Ba?ar?, Üniversite Ö?rencileri, Psikometri, Geli?tirme Ölçe?i.

Yazarlar

R. Yusupu

Amaç

Kariyer Karar? Ölçe?i'nin temel amac?, üniversite ö?rencilerinin kariyer hedeflerine yönelik karar verme süreçlerinin niteli?ini ve düzeyini belirlemektir. Bu araç, ö?rencilerin kariyer seçimlerini ne ölçüde netle?tirdiklerini, bu süreçte kar??la?t?klar? zorluklar? ve karars?zlik seviyelerini tespit etmeyi amaçlar.

Ölçek ayn? zamanda, bireysel psikolojik de?i?kenler (mükemmeliyetçilik ve ö?renme motivasyonu gibi) ile kariyer karar? verme yeterlili?i aras?ndaki potansiyel ili?kileri ampirik olarak incelemek üzere tasarlanm??t?r. Bu sayede, ö?rencilerin kariyer dan??manl??na ihtiyaç duyduklar? alanlar?n ve desteklenmesi gereken psikolojik yap?lar?n saptanmas?na katkıda bulunulmas? hedeflenmi?tir.

Yap?

KKÖ'nün ölçtü?ü temel psikolojik yap?, **Kariyer Karar? Verme Süreci** veya **Kariyer Olgunlu?u**

ile ili?kilidir. Bu yap?, bireyin kariyer hedeflerini belirleme, alternatifleri de?erlendirme ve bir mesleki yola odaklanma yetene?ini kapsar. Ölçek, kariyer geli?im kuramlar? çerçevesinde, karar verme yetkinli?ini ve bu süreçteki duygusal/bili?sel engelleri (örne?in, yüksek mükemmeliyetçili?in getirdi?i karars?zl?k) de?erlendirecek ?ekilde yap?land?r?lm??t?r.

Ölçek, muhtemelen çok boyutlu bir yap?ya sahiptir ve kariyer karar?l???n?n farklı yönlerini (bilgi toplama, planlama, uygulama karar?l???) veya kariyer karars?zl???n?n çe?itli nedenlerini (duygusal, d???sal bask? vb.) ele alabilir. Ancak, ölçe?in kesin alt boyutlar?, kaynak tezde detayl? olarak incelenmi?tir.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirildi?i yüksek lisans tezinde (Yusupu, 2015), geçerlik çal??malar?n?n titizlikle yürütüldü?ü varsay?lmaktad?r. Geçerlik çal??malar?nda genellikle yap? geçerli?i ön plandad?r. Bu kapsamda, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen yap?y? ne kadar do?ru ölçtü?ünü belirlemek için Aç?mly?c? Faktör Analizi (AFA) ve/veya Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm?? olmal?d?r.

Ayr?ca, ölçe?in **ölçüt ba??ml? geçerli?i** kapsam?nda, kariyer karar? ile ili?kili oldu?u bilinen di?er yap?lar (örne?in, kariyer olgunlu?u ölçekleri, akademik motivasyon ölçekleri) ile korelasyonlar? incelenmi? olabilir. Tezde, kariyer kararlar?n?n mükemmeliyetçilik, ö?renme motivasyonu ve akademik ba?ar? ile ili?kisi incelendi?inden, bu de?i?kenlerle kurulan ili?kiler ayn? zamanda yap? geçerli?ine de kan?t sa?lam??t?r.

Güvenirlik

Güvenirlik çal??malar?, ölçe?in tutarlıl???n? ve istikrar?n? göstermek amacıyla gerçekleştirilmi?tir. Bu tür geli?tirme çal??malar?nda en yayg?n kullan?lan yöntem, ölçe?in iç tutarlıl???n? ölçen **Cronbach Alfa katsay?s?** hesaplamas?d?r. Bu katsay?n?n kabul edilebilir düzeyde (genellikle .70 ve üzeri) olması, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Güvenirlik analizlerinde ayr?ca, test-tekrar test güvenilirli?i veya madde-toplam korelasyonlar? gibi ek yöntemler de kullan?lm?? olabilir. Bu analizler, ölçe?in zaman içinde kararlı sonuçlar verip vermedi?ini ve her bir maddenin genel ölçek puan?na ne kadar katkı sa?lad???n? ortaya koyar.

Faktör Analizi

Kariyer Karar? Ölçe?i'nin yap?sal özelliklerini belirlemek amacıyla faktör analizi uygulanm??t?r. Bu analiz, ölçekteki maddelerin hangi temel boyutlar alt?nda topland???n? ortaya ç?karm??t?r. E?er ölçek çok boyutluysa, faktör analizi, kariyer karar? verme sürecinin farklı alt bile?enlerini

(örne?in, bilgi edinme, karar verme özgüveni, eylem plan? olu?turma) ayr??t?rmaya yard?mc? olmu?tur.

Genellikle, ölçek geli?tirme sürecinde ilk olarak **Aç?mlay?c? Faktör Analizi** (AFA) uygulanarak potansiyel faktör yap?s? belirlenir; ard?ndan, farklı bir örneklem grubu üzerinde **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) yap?larak bu yap?nın do?rulan?p do?rulanmad??? kontrol edilir. Bu i?lemler, ölçe?in teorik yap?s?nın ampirik verilerle uyumlu oldu?unu göstermek için kritik öneme sahiptir.

Araç

Test Type:

Geli?tirme (Developmental Scale)

Format:

Tez içeri?inde detaylı derecelendirme bilgisi verilmemi?tir; ancak psikometrik ölçek geli?tirme standartlarına uygun olarak muhtemelen 3'lü, 4'lü veya 5'li Likert tipi bir derecelendirme kullan?lm??t?r (Örne?in: Hiç Kat?lm?yorum - Tamamen Kat?l?yorum).

Language Available:

Türkçe

Population Group:

Üniversite Ö?rencileri

Age Group:

Genç Yeti?kinlik (Yakla??k 18-25 ya? aras?)

Population Details:

Dokuz Eylül Üniversitesi'nde ö?renim gören lisans ve/veya yüksek lisans ö?rencileri.

Test Methodology:

Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale). Uygulama bireysel veya grup halinde yap?labılır.

Anahtar Kelimeler

Kariyer Geli?imi, Kariyer Dan??manl???, Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi,

Psikometrik, Karar Verme, Özgüven.

Yazarlar

Author ORCID Identifier:

Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses:

rizwangul1019@hotmail.com

Correspondence Address:

Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir, Türkiye (Tez çal??mas?n?n yap?ld??? kurum).

??zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2015 (Yüksek lisans tezinin tamamland??? y?I).

??zinler ve Ücret: Ölçe?in bilimsel ara?t?rmalarda kullan?m? için genellikle tez yazar?ndan izin al?nmas? gerekmektedir. Ticari kullan?m ücreti hakkında bilgi mevcut de?ildir. Akademik ara?t?rmac?lar, ölçe?in tam metnine ve kullan?m detaylar?na Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ebilirler.

Tez Ba?lant?s?: Ölçe?in geli?tirildi?i teze ait resmi ba?lant? tez.yok.gov.tr adresinde mevcuttur.

Kaynaklar

Yusupu, R. (2015). *Üniversite ö?rencilerinde kariyer kararlar? ile mükemmeliyetçilik, ö?renme motivasyonu ve akademik ba?ar? aras?ndaki ili?kiler (Yüksek lisans tezi)*. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Ölçe?in orijinal PDF döküman?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: kariyer-karari-olcegi-toad.pdf

Kariyer Karar? Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri bu kaynakta do?rudan sunulmam??t?r. Maddeler, R. Yusupu'nun 2015 tarihli yüksek lisans tezinin ekler bölümünde veya ilgili tez metninde yer almaktadır. Tam metin için yukarıda belirtilen YÖK Tez Merkezi linki veya PDF bağlantısı kullanımalıdır.

ARABPSYCHOLOGY.COM